

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
– ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ –

Βρυξέλλες, 12 Ιουνίου 2026
(OR. en)

AD 27/26

LIMITE

CONF-ME 16

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: Κοινή θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Κεφάλαιο 28: Προστασία των καταναλωτών και της υγείας

Διαπραγματευτικό κεφάλαιο 28: Προστασία των καταναλωτών και της υγείας

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη Διάσκεψη Προσχώρησης με το Μαυροβούνιο (AD 23/12 CONF-ME 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτήν, ήτοι:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν τα μέρη σχετικά με κάποιο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να ληφθεί για άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες —συμπεριλαμβανομένων των μερικών συμφωνιών— που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με διαδοχικώς εξεταζόμενα κεφάλαια δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου διαμορφωθεί συνολική συμφωνία,
- καθώς και από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 24, 28, 41 και 44 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της, σημειώνοντας ότι ενδέχεται να τεθούν σε ισχύ επιπρόσθετες διατάξεις κεκτημένου πριν από την προσχώρηση, ώστε να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή του και να αναπτυχθούν, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις αντίστοιχες πολιτικές και μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 23/14 CONF-ME 18 και AD 10/26 CONF-ME 9, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 28 ως ίσχυε στις 30 Μαρτίου 2026 και δηλώνει πως θα είναι σε θέση να το εφαρμόσει πριν από την ημερομηνία προσχώρησής του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προστασία του καταναλωτή

Όσον αφορά ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων, το Μαυροβούνιο εξέδωσε τον νόμο για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, ο οποίος ευθυγραμμίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/988 που καταργεί την οδηγία 2001/95/ΕΚ και την οδηγία 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο θέσπισε εκτελεστική νομοθεσία σχετικά με τη λειτουργία και τον χειρισμό του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών για προϊόντα που παρουσιάζουν κίνδυνο, βάσει του νόμου του για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων. Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να ολοκληρώσει, το αργότερο έως την ημέρα της προσχώρησης, την ευθυγράμμιση του με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2024/2639 της Επιτροπής σχετικά με τους ρόλους και τα καθήκοντα των ενιαίων εθνικών σημείων επαφής του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης Safety Gate.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τις τροποποιήσεις που επήλθαν στον νόμο του Μαυροβουνίου για την εποπτεία της αγοράς προϊόντων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση του με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων. Η ασφάλεια των προϊόντων ρυθμίζεται επίσης από τον νόμο του Μαυροβουνίου για τις τεχνικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.

Στον τομέα των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών (ζητήματα τα οποία στο παρελθόν χαρακτηρίζονταν ως ζητήματα που δεν σχετίζονται με την ασφάλεια), η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση του νόμου σχετικά με την προστασία των καταναλωτών τον Φεβρουάριο του 2026, ο οποίος αύξησε την ευθυγράμμιση του Μαυροβουνίου με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα αυτόν, περιλαμβανομένης της οδηγίας 2011/83/ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, όπως απαιτείται από το ειδικό κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του παρόντος κεφαλαίου. Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να προετοιμαστεί για να υποβάλει την πρώτη του εθνική έκθεση για την εναλλακτική επίλυση διαφορών (υποχρέωση των κρατών μελών της ΕΕ ανά τετραετία), η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις προκλήσεις που επί του παρόντος δυσχεραίνουν τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης εγχώριων και διασυνοριακών καταναλωτικών διαφορών. Η ΕΕ αναμένει επίσης από το Μαυροβούνιο να έχει συστήσει Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτών στο έδαφός του έως τη στιγμή της προσχώρησης.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση που ο νέος νόμος του Μαυροβουνίου για την προστασία των καταναλωτών διασφάλισε επίσης την ευθυγράμμιση με επιλεγμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Σε αυτές περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με το ενιαίο γραφείο σύνδεσης, καθώς και σχετικά με τις ελάχιστες εξουσίες έρευνας και επιβολής και τη συνεργασία μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες να εποπτεύουν την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να θέσει σε λειτουργία το ενιαίο γραφείο σύνδεσης κατά την προσχώρηση. Το Μαυροβούνιο έχει επίσης εκδώσει τους εκτελεστικούς κανονισμούς για τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394, ο οποίος θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία προσχώρησης.

Πριν από την προσχώρηση, το Μαυροβούνιο αναμένεται να συνεχίσει και να ολοκληρώσει την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας του με το εξελισσόμενο κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών και της ασφάλειας των προϊόντων. Πιο συγκεκριμένα, η ευθυγράμμιση αφορά τροποποιήσεις του νέου νόμου για την προστασία των καταναλωτών, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2673, την οδηγία (ΕΕ) 2024/1799, την οδηγία (ΕΕ) 2024/825, περιλαμβανομένου του εκτελεστικού κανονισμού 2025/1960 της Επιτροπής, και την οδηγία 2025/2647. Αφορά επίσης τροποποιήσεις του νόμου για την καταναλωτική πίστη, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2225, και τροποποιήσεις του νόμου για τον τουρισμό και την φιλοξενία, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι ευθυγραμμίζεται πλήρως με τη νέα οδηγία για τα οργανωμένα ταξίδια (δηλαδή την τροποποιητική οδηγία 2015/2302/ΕΕ).

Όσον αφορά τη διοικητική ικανότητα, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο ενισχύει αδιαλείπτως τον ρόλο και την αποτελεσματικότητα του Συμβουλίου Προστασίας των Καταναλωτών, αρχής γενομένης από την ίδρυσή του το 2014. Όσον αφορά την ικανότητα εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών, η ΕΕ σημειώνει τη συνολική διοικητική δομή των οργανισμών του Μαυροβουνίου που είναι αρμόδιοι για τον στρατηγικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολιτικών, καθώς και των οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την επιβολή των συμφερόντων των καταναλωτών. Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να προχωρήσει περαιτέρω στην πρόσληψη πρόσθετων επιθεωρητών για την εποπτεία της αγοράς και να ενισχύσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες του προσωπικού των φορέων και των αρχών που φέρουν ευθύνη για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Επιπλέον, η ΕΕ συνιστά στο Μαυροβούνιο να ενισχύσει τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην προστασία των καταναλωτών και διασφαλίζει βιώσιμη και προβλέψιμη χρηματοδοτική στήριξη για τις οργανώσεις καταναλωτών και τους μηχανισμούς εξωδικαστικής επίλυσης καταναλωτικών διαφορών.

Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να εφαρμόσει το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης του, το οποίο, με βάση τις συστάσεις της έκθεσης αξιολόγησης από ομοτίμους του 2026, προβλέπει μέτρα για να αντιμετωπιστούν τα εναπομένοντα κενά όσον αφορά την ικανότητα εφαρμογής και επιβολής του κεκτημένου της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών και την ασφάλεια των προϊόντων έως την ημερομηνία προσχώρησης. Ειδικότερα, το Μαυροβούνιο δεσμεύεται σε αυτό το σχέδιο δράσης να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν επαρκείς πόρους για να συμμετέχουν στις δραστηριότητες συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394 και για την ασφάλεια των προϊόντων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η ευθυγράμμιση της προαναφερόμενης νομοθεσίας και η εν εξελίξει όσο και η προγραμματισμένη οικοδόμηση διοικητικής ικανότητας για την προστασία των καταναλωτών πληρούν τις απαιτήσεις του πρώτου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου κατά τα οριζόμενα στο έγγραφο AD 32/14 CONF-ME 26.

Δημόσια υγεία

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η αποδοτικότητα, η οικονομική βιωσιμότητα και η αποτελεσματικότητα του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης στο Μαυροβούνιο είναι καίριας σημασίας για ποιοτική, αξιόπιστη, οικονομικά προσιτή και ισότιμη δημόσια υγειονομική περίθαλψη. Η ΕΕ υπενθυμίζει τη σημασία της ισότητας στον τομέα της υγείας, της αποτελεσματικής προαγωγής της υγείας και της πρόληψης ασθενειών, ιδίως όσον αφορά όλους τους καθοριστικούς παράγοντες για την υγεία, την ισότητα των φύλων και την ενεργό και υγιή γήρανση.

Στον τομέα του **ελέγχου του καπνού**, η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση από το Μαυροβούνιο πρωτογενούς και παράγωγου δικαίου με σκοπό την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και αναμένει από το Μαυροβούνιο να έχει διασφαλίσει πλήρη ευθυγράμμιση με το σύνολο του κεκτημένου της ΕΕ για τον έλεγχο του καπνού έως την προσχώρηση, καθώς και ολοκληρωμένη ικανότητα ορθής εφαρμογής και επιβολής. Το Μαυροβούνιο θέσπισε τον νόμο για τον περιορισμό της χρήσης προϊόντων καπνού ώστε να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία 2014/40/ΕΕ σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και τη σύσταση 2003/54/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη του καπνίσματος και με πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της καταπολέμησής του. Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να ευθυγραμμιστεί με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2024, για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα που αντικαθιστά τη σύσταση 2009/С 296/02 του Συμβουλίου. Η ΕΕ ζητεί από το Μαυροβούνιο να τροποποιήσει τον νόμο για τον περιορισμό της χρήσης προϊόντων καπνού ώστε να ευθυγραμμιστεί με την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/2100 της Επιτροπής σχετικά με την απόσυρση ορισμένων εξαιρέσεων όσον αφορά τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού.

Στον τομέα των **μεταδοτικών νόσων**, η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση από το Μαυροβούνιο του νόμου για την προστασία του πληθυσμού από μεταδοτικές νόσους και της σχετικής εκτελεστικής νομοθεσίας για την ευθυγράμμιση με την απόφαση 2000/57/ΕΚ για σύστημα έγκαιρου συναγερμού και αντίδρασης και την απόφαση (ΕΕ) 2018/945 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους και συναφή ειδικά ζητήματα υγείας που πρέπει να καλύπτονται από επιδημιολογική επιτήρηση και τους σχετικούς ορισμούς κρουσμάτων.

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να εφαρμόσει ταχέως και αποτελεσματικά το σχέδιο δράσης του για την πρόληψη και την ετοιμότητα αντιμετώπισης διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, του Δεκεμβρίου του 2025, στο οποίο καθορίζονται μέτρα για την ενίσχυση των θεσμικών, διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων, καθώς και του συντονισμού και της υποβολής στοιχείων προς την ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση του Μαυροβουνίου να ευθυγραμμίσει το σχέδιο αυτό με το σχέδιο πρόληψης, ετοιμότητας και αντίδρασης της ΕΕ (ΠΕΑ) που εγκρίθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2025 και να εκδώσει τον νόμο για τη μεταφορά του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2371 στο εθνικό δίκαιο. Το Μαυροβούνιο έχει υπογράψει τη συμφωνία κοινής προμήθειας ιατρικών αντιμέτρων από το 2020 και έχει ήδη δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες κοινής προμήθειας.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο του Μαυροβουνίου όσον αφορά την ενίσχυση του συστήματος επιδημιολογικής επιτήρησης μέσω της βελτίωσης των διαγνωστικών και εργαστηριακών ικανοτήτων, της ανάπτυξης της επιτήρησης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας, της δημιουργίας εθνικών σημείων επαφής και της συμμετοχής στα ευρωπαϊκά δίκτυα επιτήρησης νόσων. Σύμφωνα με το προαναφερθέν σχέδιο δράσης, η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να έχει εξασφαλίσει, έως την ημερομηνία της προσχώρησης, τις αναγκαίες ικανότητες για την πλήρη εφαρμογή του σχετικού κεκτημένου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που σχετίζονται με την υποβολή στοιχείων, την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συντονισμένη αντίδραση σε σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η θέσπιση της προαναφερόμενης νομοθεσίας και η εν εξελίξει όσο και η προγραμματισμένη οικοδόμηση διοικητικής ικανότητας πληρούν τις απαιτήσεις του δεύτερου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου κατά τα οριζόμενα στο έγγραφο AD 32/14 CONF-ME 26.

Συνολικά στον τομέα των **ουσιών ανθρώπινης προέλευσης**, η ΕΕ σημειώνει ικανοποιητικό επίπεδο ευθυγράμμισης του Μαυροβουνίου. Όσον αφορά τα **ανθρώπινα όργανα**, η ΕΕ χαιρετίζει τις τροποποιήσεις του Μαυροβουνίου στον νόμο για την αφαίρεση και μεταμόσχευση ανθρώπινων οργάνων για ιατρικούς σκοπούς και τη σχετική εκτελεστική νομοθεσία του, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με την οδηγία 2010/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας των ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση και την εκτελεστική οδηγία 2012/25/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση διαδικασιών ενημέρωσης σχετικά με την ανταλλαγή, μεταξύ των κρατών μελών, ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση.

Επιπλέον, η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι ο νόμος του Μαυροβουνίου για την αφαίρεση και μεταμόσχευση ανθρώπινων ιστών και κυττάρων για ιατρικούς σκοπούς, ο νόμος για τη ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και η σχετική εκτελεστική νομοθεσία ευθυγραμμίζονται με την οδηγία 2004/23/ΕΚ και την οδηγία 2006/17/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/23/ΕΚ για τους ανθρώπινους ιστούς και κύτταρα.

Η ΕΕ εκφράζει επίσης ικανοποίηση, διότι ο νόμος του Μαυροβουνίου για την αιμοδοσία και η σχετική εκτελεστική νομοθεσία ευθυγραμμίζονται με την οδηγία 2002/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών του αίματος και με το σχετικό εκτελεστικό κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης που προορίζονται για χρήση στον άνθρωπο, ο οποίος θα καταργήσει και θα αντικαταστήσει τις οδηγίες 2002/98/ΕΚ και 2004/23/ΕΚ της ΕΕ και θα αρχίσει να εφαρμόζεται από τον Αύγουστο του 2027, το Μαυροβούνιο ενέκρινε σχέδιο δράσης για την ευθυγράμμιση με τον προαναφερόμενο κανονισμό. Στο εν λόγω σχέδιο δράσης προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι έως την ημερομηνία προσχώρησης θα έχουν ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα και η εποπτεία για την εφαρμογή του κανονισμού. Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να εφαρμόσει αποτελεσματικά το σχέδιο δράσης και να το επικαιροποιεί σε εξαμηνιαία βάση.

Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να εγκρίνει τον νόμο για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1938, για τη σύσταση ενιαίας αρχής για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης η οποία θα διαθέτει τις εξουσίες, την ανεξαρτησία και τους κατάλληλους πόρους που απαιτούνται για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων εποπτείας. Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση του Μαυροβουνίου να ενεργοποιήσει άμεσα ένα λειτουργικό σύστημα επαγρύπνησης για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης το οποίο, εφόσον εφαρμοστεί, θα ιχνηλατεί σοβαρές ανεπιθύμητες αντιδράσεις και συμβάντα (SARE) και θα εξασφαλίζει επαρκή επικοινωνία με το Υπουργείο Υγείας και επακολούθηση από αυτό. Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να καταδείξει με στοιχεία ότι το σύστημα αποδίδει ικανοποιητικά, αναφέροντας τον αριθμό των κοινοποιήσεων σε αυτό και προβαίνοντας σε επακολούθηση των κοινοποιήσεων αυτών στο σχέδιο δράσης.

Όσον αφορά τα όργανα, το Μαυροβούνιο έχει θεσπίσει τον νόμο για την αφαίρεση και τη μεταμόσχευση ανθρώπινων οργάνων για ιατρικούς σκοπούς και την αντίστοιχη εκτελεστική νομοθεσία, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία 2010/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας των ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση, και την εκτελεστική οδηγία 2012/25/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση διαδικασιών ενημέρωσης σχετικά με την ανταλλαγή, μεταξύ των κρατών μελών, ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση.

Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι ο νόμος του Μαυροβουνίου για την υποχρεωτική ασφάλιση υγείας έχει επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο ευθυγράμμισης με την οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, και με την εκτελεστική οδηγία 2012/52/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με τη θέσπιση μέτρων που διευκολύνουν την αναγνώριση των ιατρικών συνταγών οι οποίες εκδίδονται σε άλλα κράτη μέλη. Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να διασφαλίσει την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την αναγνώριση των ιατρικών συνταγών και να δημιουργήσει εθνικό σημείο επαφής για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη.

Όσον αφορά τις διοικητικές ικανότητες, η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να ενισχύσει τις ικανότητες στελέχωσης καθώς και τις τεχνικές και οργανωτικές ικανότητες του Τμήματος Δημόσιας Υγείας, του Τμήματος Μεταμοσχεύσεων και του Τμήματος Βιοϊατρικής, τα οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των ουσιών ανθρώπινης προέλευσης, ιδίως προσλαμβάνοντας ειδικευμένο προσωπικό για καθεμία από τις 13 θέσεις που προβλέπει το Μαυροβούνιο, εκ των οποίων αυτή τη στιγμή έχουν καλυφθεί οι 8.

Στον τομέα της **ψυχικής υγείας**, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο συμμετέχει σε κοινή δράση «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4HEALTH) που αφορά την ψυχική υγεία ευάλωτων ομάδων. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι το Μαυροβούνιο θα πρέπει να συνεχίσει να διασφαλίζει υπηρεσίες βασισμένες στις τοπικές κοινότητες ως εναλλακτική της εισαγωγής σε ιδρύματα και να διαθέτει επαρκείς οικονομικούς πόρους στον τομέα της ψυχιατρικής περίθαλψης. Συνολικά, ενθαρρύνεται το Μαυροβούνιο να δώσει την δέουσα προσοχή την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ψυχικής υγείας (COM/2023/298).

Η ΕΕ σημειώνει ότι συνεχίζονται οι δραστηριότητες στον τομέα της **διατροφής**, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης κατευθυντήριων γραμμών για τη διατροφή των βρεφών και των νηπίων (0-24 μήνες) και διατροφικών προτύπων για τα ιδρύματα προσχολικής αγωγής. Το Μαυροβούνιο πραγματοποίησε πολυάριθμες προωθητικές δραστηριότητες για τον θηλασμό και τη διατροφή των εγκύων και των παιδιών, καθώς και επιμορφώσεις για ομάδες στήριξης και παιδιατρικές ομάδες.

Στο πεδίο των **μη μεταδοτικών νόσων**, η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να χρησιμοποιήσει ως σημείο αναφοράς την πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής για το σχέδιο της ΕΕ για την καρδιαγγειακή υγεία [COM(2025) 1024] όσον αφορά την πρόληψη, την έγκαιρη ανίχνευση και τον προσυμπτωματικό έλεγχο, τη θεραπεία και την περίθαλψη (περιλαμβανομένης της αποκατάστασης).

Η ΕΕ υπενθυμίζει τη σημασία της **μείωσης των επιβλαβών συνεπειών που προκαλεί η κατανάλωση οινοπνεύματος**, καθώς και της **πρόληψης των τραυματισμών** και της **προώθησης της ασφάλειας**, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την υποστήριξη της υγιεινής διατροφής και της επαρκούς σωματικής άσκησης για το σύνολο του πληθυσμού, ιδίως για τα παιδιά.

Στον τομέα της **πρόληψης της κατάχρησης ναρκωτικών**, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο ενέκρινε στρατηγική για τα ναρκωτικά 2024-2027, σε συνδυασμό με το σχέδιο δράσης 2024-2025, σύμφωνα με τις πολιτικές της ΕΕ και τις διεθνείς υποχρεώσεις και εξέδωσε σχετικούς εσωτερικούς κανονισμούς στον τομέα αυτόν.

Το Μαυροβούνιο εφαρμόζει εθνικά προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου του **καρκίνου** του μαστού, του παχέος εντέρου και του τραχήλου της μήτρας, τα οποία ευθυγραμμίζονται εν μέρει με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2022, για την ενίσχυση της πρόληψης μέσω της έγκαιρης ανίχνευσης: «Μια νέα προσέγγιση της ΕΕ για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου» 2022/C 473/01. Η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το συγκεκριμένο κεκτημένο της ΕΕ και να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες για να αυξήσει τον πληθυσμό στον οποίο απευθύνεται πρόσκληση εξέτασης μέσω των προγραμμάτων αυτών.

Όσον αφορά την **ψηφιακή υγεία**, η ΕΕ σημειώνει την εθνική στρατηγική του Μαυροβουνίου για την ανάπτυξη της ψηφιακής υγείας. Η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να της κοινοποιήσει πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες παρακολούθησης που καταβάλλει όσον αφορά την εν εξελίξει εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2025/327 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2025, σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Δεδομένων Υγείας.

Όσον αφορά τις **ανισότητες στον τομέα της υγείας**, η ΕΕ σημειώνει τις δράσεις του Μαυροβουνίου που αποσκοπούν στη βελτίωση της υγείας των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, ιδίως της υγείας των μητέρων και των παιδιών. Όσον αφορά τις εθνοτικές μειονότητες, όπως οι Ρομά, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο έχει δημιουργήσει έξι θέσεις εργασίας για διαμεσολαβητές Ρομά στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Στον τομέα του **υγιούς περιβάλλοντος και της εκτίμησης επικινδυνότητας**, η ΕΕ ζητεί από το Μαυροβούνιο να την τηρεί ενήμερη σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή της εθνικής του νομοθεσίας που έχει σχεδιαστεί ώστε να ευθυγραμμίζεται με το κεκτημένο της ΕΕ σχετικά με την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (σύσταση 1999/519/ΕΚ του Συμβουλίου).

Η ΕΕ σημειώνει ότι η θέσπιση της προαναφερόμενης νομοθεσίας και η εν εξελίξει όσο και η προγραμματισμένη οικοδόμηση διοικητικής ικανότητας πληρούν τις απαιτήσεις του τρίτου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου κατά τα οριζόμενα στο έγγραφο AD 32/14 CONF-ME 26.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ σημειώνει ότι, στο παρόν στάδιο, δεν απαιτούνται περαιτέρω διαπραγματεύσεις για αυτό το κεφάλαιο.

Η παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την ευθυγράμμιση και την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ τονίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών θεμάτων που προαναφέρθηκαν με σκοπό να εξασφαλιστούν η διοικητική ικανότητα του Μαυροβουνίου, η ικανότητά του να επιβάλλει το κεκτημένο του παρόντος κεφαλαίου και η ολοκλήρωση της νομοθετικής ευθυγράμμισης, καθώς και η ικανότητά του να εφαρμόζει ενωσιακά πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας στον τομέα της δημόσιας υγείας και της προστασίας των καταναλωτών.

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις του παρόντος κεφαλαίου με άλλα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων. Τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας του Μαυροβουνίου με το κεκτημένο και της ικανότητας εφαρμογής του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου και την ενίσχυση της διοικητικής του ικανότητας.

Βάσει όλων των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ θα επανέλθει, εφόσον χρειαστεί, σε αυτό το κεφάλαιο σε εύθετο χρόνο.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 23/14 CONF-ME 18 και AD 10/26 CONF-ME 9, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 28 όπως ίσχυε στις 30 Μαρτίου 2026. Η ΕΕ σημειώνει περαιτέρω ότι το Μαυροβούνιο δηλώνει ότι θα συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο και ότι θα είναι σε θέση να το εφαρμόσει πριν από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο μεταξύ της 30ής Μαρτίου 2026 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.